

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **Zdeněk Vácha**, IČO: 69566097
místem podnikání Nové Hutě 35
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Pavlasem
se sídlem České Budějovice, Na Sadech 4/3

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Praha 10, Vršovická 1442/65

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2023, č. j. MZP/2023/510/694,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 27. 2.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

2023, č. j. ČIŽP/42/2023/861. Uvedeným rozhodnutím byl žalobce shledán vinným tím, že nejméně v kontrolovaném období od 1. 1. 2020 do 27. 4. 2022 nakládal s povrchovými vodami podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále jen „vodní zákon“), bez povolení k nakládání s vodami, když vypouštěl odpadní vody bez povolení z rekreačního zařízení „Penzion Klostermann“, Nové Hutě 91, Vimperk, přes tříkomorový septik umístěný na pozemcích p. č. 701/2 a 701/3 v k. ú. Nové Hutě do vod povrchových, tj. do otevřeného melioračního příkopu, dále do otevřené meliorační stoky a odtud do Vydřího potoka. Tím jednal v rozporu s § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona a spáchal přestupek podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona, za který byla žalobci podle § 125a odst. 3 vodního zákona uložena pokuta ve výši 260 000 Kč. Dále byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení stanovené paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

2. V prvním žalobním bodě žalobce namítal, že nebylo prokázáno nedovolené vypouštění odpadních vod v období od 1. 1. 2020 do 27. 4. 2022. Tvrdil, že v průběhu řízení nebyl proveden jediný důkaz, ze kterého by tento závěr vyplýval. Při kontrole dne 27. 4. 2022 nebylo zjištěno ničeho, neboť nebyl jakýkoliv odtok odpadních vod kontrolován. Ke dni 27. 4. 2022 pak nemohlo k úniku docházet, neboť v důsledku dřívějšího odvozu nebyla jímka zaplněna. Teprve při kontrole konané dne 12. 5. 2022, ke které však nebyl žalobce přizván, měl být zjištěn odtok odpadních vod do vod povrchových. Současně mělo být zjištěno, že na pozemku p. č. 701/2 a 701/3 se nevyskytuje jímka, ale tříkomorový septik. I pokud by kontrola dne 12. 5. 2022 proběhla řádně, svědčila by pouze o tom, že k nedovolenému vypouštění došlo pouze tento konkrétní den. Tvzení o vypouštění odpadní vody po celé předmětné období označil žalobce za pouhou domněnku správních orgánů. Žalobce dále tvrdil, že v předmětném období byla jímka pravidelně vyvážena, jak je doloženo řadou faktur a výkazů práce. K celé řadě dalších vývozů neexistují faktury, byť byly provedeny, nebo se faktury nepodařilo dohledat. Správní orgány vycházely z faktur, které byly předloženy ze strany starosty obce, který si nemůže pamatovat všechny konkrétní vývozy. K tomu žalobce navrhl výslech všech osob, které měly vypouštět odpadní vody do předmětné jímky a které mají informace o vyvážení odpadních vod, konkrétně žalobce navrhl provedení výslechu pana D. P., Ing. arch. P. T., Ing. K. V. a starosty obce Nové Hutě. O pravidelném vyvážení jímky svědčí skutečnost, že docházelo k pravidelnému vyvážení 6 m³ odpadních vod, ač běžná kapacita fekálního vozu je 8-12 m³. Při pravidelných vývozech byla vyvezena celá kapacita jímky, o čemž svědčí například vývoz o objemu 16 m³ na začátku letní sezóny 2020. Přestupkem podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona nelze sankcionovat žalobce za to, že není schopen prokázat každé provedené vyvezení septiku. Porušení povinnosti uchovávat doklady o odvozu odpadní vody z bezodtokové jímky je sankcionováno podle jiného ustanovení vodního zákona. Žalobce dále namítal, že nebylo zjištěno, zda předmětné zařízení na pozemku p. č. 701/2 a 701/3 bylo skutečně po celou dobu trvání septikem, nebo zda se jednalo po určité období o bezodtokovou jímku, ze které odpadní vody nemohly odtékat. Žalobce tvrdil, že po celé předmětné období šlo o bezodtokovou jímku, o čemž svědčí i kolaudační souhlas s užíváním stavby vydaný Městským úřadem Vimperk ze dne 21. 9. 2020, č. j. MÚVPK-VÚP 38729/20-JAV. Nadto po dobu 10 měsíců z uvedeného období ani nedocházelo k jakékoli produkci odpadních vod, a to kvůli zavřenému provozu z důvodu pandemie COVID. Konkrétně se mělo jednat o měsíce březen až květen a říjen až prosinec 2020 a dále leden až duben 2021. Žalobce navrhl, aby si soud sám doplnil příslušná opatření ministerstva, popřípadě vlády. S ohledem na

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

uvedené nemůže napadené rozhodnutí obstát, neboť výše pokuty byla stanovena s přihlédnutím k tomu, že k vypouštění odpadních vod docházelo kontinuálně po dobu 28 měsíců, ač minimálně po dobu 10 měsíců nebyly v důsledku pandemie COVID žádné odpadní vody v provozu žalobce produkovány.

3. Ve druhém žalobním bodě namítal žalobce nesprávné zjištění objemu vypuštěných odpadních vod, neboť množství 687 m³ nemá oporu ve správním spisu. Objem byl žalovaným určen pomocí § 125a odst. 7 vodního zákona a směrných čísel roční spotřeby vody dle příslušné vyhlášky. Na základě těchto hodnot dospěly správní orgány k množství 709 m³, od kterého odečetly 22 m³, což odpovídalo množství odpadních vod, na jejímž odvozu se žalobce finančně podílel. Žalobce byl přesvědčen, že objem odpadních vod není možné stanovit pomocí směrných hodnot spotřeby vody vypočtených dle vyhlášky, neboť tento postup je přípustný podle § 125a odst. 7 vodního zákona toliko ve vztahu k odběru vod a analogie v neprospěch pachatele je zapovězena. Nadto vyčerpaná voda byla užívána k napouštění bazénu, vířivky, zalévání zahrady a okolních ploch apod. ČIŽP vycházela z toho, že se každý host také stravuje v restauraci, což neodpovídá skutkovým zjištěním. Směrná čísla byla aplikována při úvaze o odběru vody po celé předmětné období, ač byl provoz po dobu 10 měsíců uzavřen. Takové období nemohly správní orgány vůbec zahrnout. Správní orgány přehlédly, že v předmětném období neproběhla pouze likvidace 22 m³ odpadní vody, nýbrž likvidace daleko významnější, o čemž svědčí i uvedené faktury, které však mnohdy neuvádějí odvezený objem. Žalobce zopakoval, že k celé další řadě odvozů neexistují, nebo nebyly dohledány faktury, ač tyto odvozy byly provedeny. Zároveň není možné, aby správní orgány nepřihlédly k odvozům odpadní vody, na kterých se žalobce finančně nepodílel, neboť zákon sankcionuje vypouštění odpadních vod do vod povrchových bez ohledu na to, kdo zajistí vývozy jímky. Žalobce znovu zopakoval, že právě kvůli uvedenému množství odpadních vod mu byla uložena pokuta ve výši 260 000 Kč, přičemž ostatním provozovatelům, jejichž odpadní vody měly být svedeny do stejné jímky, byla uložena pokuta o poznání nižší.
4. Ve třetím žalobním bodě žalobce namítal, že nebylo prokázáno vypouštění odpadních vod a že odběr vzorku byl pořízen procesně nepřipustným způsobem. Ke kontrole dne 12. 5. 2022, při které měl být odebrán vzorek odpadní vody, nebyl žalobce jakožto kontrolovaná osoba vůbec přizván. Podle žalobce je lhostejné, že měl být podle protokolu o kontrole ze dne 12. 5. 2022 žalobce vyzván k otevření přítoku vody. Podstatné je, že nebyl přizván k samotnému odebrání vzorku, aby si mohl ověřit správnost zjištění. Ze strany ČIŽP nebyl žalobce účelově upozorněn na to, že bude odebírán vzorek. Vzorek odpadních vod byl ČIŽP odebrán za přítomnosti paní Tomáškové, majitelky pozemku, na který má voda vytékat, a starosty obce Nové Hutě, jejímž příjmem je 50 % z uložené pokuty. Jedná se o osoby, které mohou mít protichůdné zájmy než žalobce. Z tohoto důvodu žalobce namítal, že odebraný vzorek nepředstavoval odpadní vodu z předmětné jímky, jejímž původcem má být žalobce, ale jednalo se o odpadní vodu od jiného původce. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2006, č. j. 2 As 71/2005-134. Tím, že bylo žalobci upřeno právo kontrolovat, zda je vzorek odebírán řádně a není zaměněn s jiným vzorkem, nelze pokládat výsledek laboratorní zkoušky za dostatečně objektivní a přesvědčivý.
5. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce tvrdil, že za projednávaný přestupek neodpovídá, neboť k vypouštění odpadních vod dne 12. 5. 2022 mělo dojít z jímky ležící na pozemcích p. č. 701/2 a 701/3, ke kterým nemá žalobce žádný vztah. Žalobce není vlastníkem ani provozovatelem jímky. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 110/2011-59. Dle žalobce měly správní orgány zkoumat, kdo je ve vztahu k jímce jejím provozovatelem, nájemcem, případně vlastníkem. Ani jednou osobou však žalobce není. Vlastníci jímky jsou vlastníci pozemků, na kterých leží, a ti jsou odpovědní za projednávání přestupek, přičemž žalobce odkázal na odůvodnění Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, které reprodukoval Ústavní soud v usnesení ze dne 4. 4. 2017, sp. zn. II. ÚS 818/17. Jakákoli odpovědnost žalobce je vyloučena i s odkazem na důvody obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2018, č. j. 6 As 406/2017-30. V nynějším případě se jímka nachází rovněž v nepřístupném objektu pro žalobce, neboť se nachází na cizím pozemku, a tudíž žalobce nemohl mít dispozici nad jímkou a tím k ní nemohl mít žádný vztah. Sám žalobce předpokládal, že jímka je pravidelně vyvážena obcí, což uváděl v odvoláních. Žalobce nemohl vědět, že ze zařízení dochází k úniku odpadní vody.

6. V pátém žalobním bodě žalobce namítal nepřiměřenou a likvidační výši uložené pokuty. Podle žalobce došlo ke zneužití správního uvážení a současně byly překročeny jeho meze při stanovení výše uložené pokuty. ČIŽP pokládala přestupek za závažný, neboť došlo k ohrožení prostředí povrchových vod v blízké vodoteči, avšak tento závěr nemá oporu ve správním spisu, neboť jakost povrchové vody ve Vydrším potoce nebyla nijak měřena. Jedná se tak o pouhou domněnku. K tíži žalobce taktéž ČIŽP vyhodnotila množství odpadních vod, jehož hodnota však nemůže obstát, jak bylo uvedeno výše. Žalobci byla zcela bezdůvodně uložena pokuta vyšší, než ostatním subjektům, které se měly dopouštět nedovoleného vypouštění odpadních vod ze stejné jímky. Konkrétně obci Nové Hutě byla uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a Ing. arch. P. T. ve výši 90 000 Kč. Správní orgány se nedostatečně vypořádaly s námitkou žalobce, že výše uložené pokuty je pro něj likvidační. K tomu žalobce odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133. K majetkovým poměrům žalobce bylo přihlédnuto naprosto nedostatečně, ačkoli sám žalobce doložil daňová přiznání za roky 2020 a 2021, ze kterých vyplynulo, že za rok 2020 činil žalobcův zisk 37 227 Kč a za rok 2021 byl žalobce ve ztrátě 34 795 Kč. Žádný další majetek žalobce nebyl z veřejných zdrojů zjištěn. ČIŽP provedl absurdní úvahu, kterou výši uložené pokuty odůvodnil, a že žalobce měl ušetřit 335 000 Kč řádným nevyvážením jímky v období od 18. 5. 2022 do 12. 10. 2023, tedy v období následujícím po projednáváním skutku. Hypotetické ušetření nákladů však nijak neovlivňuje majetkovou situaci žalobce. Žalovaný úvahy ČIŽP korigoval a nahradil je úvahou o tom, že žalobce ušetřil tím, že nevyvaložil finanční prostředky na nezlikvidované odpadní vody o objemu 687 m³. Žalobce opětovně rozporoval správnost určení objemu odpadních vod. Jako nemístnou označil žalobce úvahu žalovaného, že pro něj výše uložené pokuty nebude likvidační. Žalobce neměl jen příjmy, ale také výdaje. Za rok 2020 činily příjmy žalobce částku 2 281 683 Kč a výdaje 2 207 229 Kč. Za rok 2021 činily příjmy žalobce částku 1 218 291 Kč a výdaje 1 287 882 Kč. Až z tohoto lze zjistit skutečnou majetkovou situaci žalobce. Žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02, a na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, které se týkají výše ukládaných pokut. K tomu žalobce doložil daňové přiznání k dani z příjmu za rok 2022, které si měl vyžádat sám žalovaný, ze kterého vyplývá, že základ daně z příjmů ze závislé činnosti i ze samostatné činnosti činil částku 101 670 Kč. Za období tří let vydělal žalobce celkovou částku 104 102 Kč, což je dvakrát nižší částka, než uložená pokuta. Za této situace je výše uložené pokuty likvidační. Správní orgány chybně nepřistoupily k upuštění od uloženého trestu, ač žalobce prokázal, že již bylo požádáno o stavební povolení na stavbu čistíčky odpadních vod, které bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

vydáno dne 25. 8. 2020. Uložená pokuta navíc samotnou stavbu komplikuje, neboť žalobce nebude mít dostatek finančních prostředků na zaplacení svého podílu na čističku, který byl v roce 2020 vyčíslen na částku 309 494 Kč.

7. Závěrem žaloby žalobce požádal, aby soud podle § 78 odst. 2 s. ř. s. upustil od uloženého trestu.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

8. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný setrval na stanovisku uvedeném v napadeném rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
9. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že období od 1. 1. 2020 do 27. 4. 2022 bylo stanoveno v protokole o kontrole jako kontrolované období, ve kterém žalobce provozoval Penzion Klostermann, a byl tedy producentem odpadních vod. Pokuta byla uložena za naplnění skutkové podstaty „vypouštění odpadních vod bez povolení“. Zjištění alespoň přibližného množství vyprodukovaných odpadních vod bylo prováděno pro podložení úvah o stanovení výše pokuty. Nejsou pochybnosti o tom, že v předmětném období byly odpadní vody z Penzionu Klostermann vypouštěny přes septik a k tomuto vypouštění žalobce nikdy nedoložil povolení vodoprávního úřadu. ČIŽP bylo známo, že nějaké množství odpadních vod bylo ze septiku odváženo a zabývala se tím, u jaké množství odpadních vod nebyla v předmětném období doložena likvidace odvozem. Žalovaný nesouhlasí s tím, že zařízení bylo po celou dobu předmětného období bezodtokovou jímkou, když na straně 3 protokolu o kontrole ze dne 27. 4. 2022 je uvedeno, že se jedná o tříkomorový betonový septik. Při kontrole dne 12. 5. 2022 byl osloven žalobce a majitelka jednoho apartmánu z bytového domu, aby otevřeli přítok pitné vody. Tím bylo prokázáno, že předmětný septik odtéká do revizní šachty a dále kanalizačním potrubím na pozemek paní Tomáškové do otevřeného příkopu, který ústí do Vydršího potoka. Žalovaný neshledal nic nezákonného na kontrole ze dne 12. 5. 2022, ač není žalobce uveden v seznamu osob, které se kontroly účastnily, z obsahu protokolu vyplývá, že na místě byl přítomen. S obsahem protokolů byl žalobce seznámen a v podaných námitkách ze dne 11. 7. 2022 proti zjištěním o průtočném septiku nic nenamítal. Ke kolaudačnímu souhlasu žalovaný uvedl, že podstatný je zjištěný faktický stav na místě. ČIŽP se zabývala okolnostmi provedení zkoušky těsnosti a zjistila, že bylo společností MARKTOP s.r.o. provedeno balónové uzavření přítoku a odtoku ze septiku, který byl poté napuštěn a po 48 hodinách bylo zjištěno, že je bez úniku. Poté byl septik uveden do původního stavu. Dále žalovaný uvedl, že doba omezení v důsledku pandemie COVID byla automaticky zohledněna, neboť při zjišťování produkce odpadních vod se vycházelo ze skutečné obsazenosti zařízení zanesené ve vedené knize hostů. ČIŽP od žalobce neobdržela žádné doklady o vývozu odpadních vod. Ty obdržela pouze od starosty obce Nové Hutě. Ve lhůtě k uplatnění procesních práv předložil žalobce pouze doklady, které měla ČIŽP již k dispozici od starosty obce. Výpočet řádně odvezeného množství odpadních vod byl řádně popsán v prvostupňovém rozhodnutí.
10. Ke druhému žalobnímu bodu uvedl žalovaný, že ač žalobce nesouhlasí s přibližným výpočtem množství vyprodukovaných odpadních vod, sám neměřil ani množství odebraných vod ani množství vypouštěných vod. ČIŽP neměla jinou možnost, než vycházet v souladu s § 125a odst. 7 vodního zákona ze směrných čísel roční spotřeby vody podle přílohy č. 12 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (dále jen „vyhláška“). Námitku, že byla uložena o poznání vyšší pokuta než ostatním producentům

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

odpadních vod, žalobce nevznesl v odvolacím řízení, a proto se jí žalovaný nezabýval. Výše pokuty byla uložena úměrně k objemům vypouštěných odpadních vod bez povolení u jednotlivých subjektů napojených do septiku, konkrétně: Společenství vlastníků jednotek domu č.p. 40 v Nových Hutích – 235 m³ odpadních vod, pokuta 240 000 Kč byla v odvolacím řízení snížena na 130 000 Kč; Ing. arch. T. – 207 m³ odpadních vod, pokuta 90 000 Kč a Obec Nové Hutě – 61 m³ odpadních vod, pokuta 20 000 Kč.

11. Ke třetímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že na straně 5 a 6 napadeného rozhodnutí uznal, že ze septiku byly vypouštěny odpadní vody i od jiných subjektů, a tak nelze zjištěné hodnoty znečištění přičítat pouze k tíži žalobce. Odebraný vzorek sloužil pouze jako ověření, že ze septiku unikaly znečištěné odpadní vody. I bez odebrání vzorku bylo prokázáno, že žalobce odpadní vody produkoval a ty byly nedovoleně vypouštěny přes septik. Zjištěné množství znečištění v odebraném vzorku žalovaný k tíži žalobce nepřičítal.
12. Ke čtvrtému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že odpadní vody z Penzionu Klostermann byly svedeny do tříkomorového septiku a žalobce nepředložil doklady o řádné likvidaci stovek m³ odpadních vod, které tudíž musely být nedovoleně vypuštěny. Žalobce povolením nedisponoval a nepředložil ani smlouvu o umožnění odvodu odpadních vod do kanalizace a septiku. K vlastnictví kanalizace ani septiku se nikdo nehlásí a žádnému z napojených subjektů nebylo vydáno povolení k vypouštění odpadních vod. Žalobce byl do kanalizace napojen neoprávněně, a proto je to on, kdo má odpovědnost za nelegální vypouštění odpadních vod vyprodukovaných v provozovaném zařízení. Vztah žalobce ke škodlivému následku je těsnější, než vztah vlastníka septiku.
13. K pátému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že důvody, které vedly ČIŽP k uložení pokuty ve výši 260 000 Kč jsou uvedeny v prvostupňovém rozhodnutí, aniž by byly překročeny meze správního uvážení nebo bylo zneužito. Žalovaný ví, že podnikatel má nejen příjmy, ale také výdaje, nicméně výše pokuty má mít represivní charakter a má být citelná. Žalobci byla v roce 2018 uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, která jej od pokračování v tom samém jednání neodradila. Žalovaný dále tvrdil, že výše uložené pokuty není likvidační a je na žalobci, aby do svých podnikatelských nákladů uloženou pokutu zahrnul. Žalobce neuvedl, zda využil možnost zmírnění okamžitého účinku sankce, o kterém byl poučen, tedy zda požádal o zřízení splátkového kalendáře či posečkání úhrady. Důvody pro nepřistoupení k aplikaci § 125l odst. 1 vodního zákona jsou uvedeny v závěru napadeného rozhodnutí.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. Soud v dané věci rozhodl bez jednání, jelikož oba účastníci řízení na výzvu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. vyslovili s tímto postupem souhlas.
16. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

- Podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona je třeba povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních.
- Podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami.

17. Soud o podané žalobě uvážil následovně:

18. První žalobní bod, ve kterém žalobce rozporoval období, ve kterém mělo dojít k nedovoleném vypouštění odpadních vod, neshledal soud důvodným. Předně soud zdůrazňuje, že podstata přestupku podle § 125a odst. 1 písm. b) ve spojení s § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona spočívá ve vypouštění odpadních vod do vod povrchových bez povolení. Porušení těchto ustanovení se měl žalobce dopustit v období od 1. 1. 2020 do 24. 4. 2022. Stanovení období, ve kterém docházelo k nedovolenému vypouštění odpadních vod, vychází z protokolu o kontrole ze dne 27. 4. 2022, č. j. ZN/ČIŽP/42/1019/2022, konkrétně z vymezení kontrolního období (viz strana 2 uvedeného protokolu). Uvedený protokol se zabývá nakládáním s odpadními vodami právě v kontrolovaném období ze strany žalobce. V tomto protokolu, tj. ve vztahu ke kontrolovanému období, je uvedeno, že odpadní vody byly odváděny splaškovou kanalizací do tříkomorového septiku, který je používán jako jímka odpadních vod. Dle výslovného sdělení žalobce byl septik používán jako „jímka odpadních vod“. Toto tvrzení žalobce bylo následně vyvráceno protokolem o kontrole ze dne 12. 5. 2022, zn. ZN/ČIŽP/42/1035/2022, včetně fotodokumentace, kdy ČIŽP zjistila, že z předmětného septiku odtéká voda do revizní šachty a dále kanalizačním potrubím s vyústěním na pozemek parc. č. 725/6. Dle soudu se žalobce předmětného jednání v daném období dopustil. Žalobce byl již za stejný přestupek v minulosti trestán, konkrétně mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč rozhodnutím ze dne 7. 11. 2018, č.j. ČIŽP/42/2018/7576. Uvedené rozhodnutí popisuje vypouštění odpadních vod obdobným způsobem, jako byly odpadní vody vypuštěny v projednávaném případě. Tvrzení žalobce, že se jednalo po určitou dobu o bezodtokovou jímku, soud považuje za účelové. Žalobce nesdělil žádné bližší údaje, na základě kterých se domnívá, že se mělo jednat o bezodtokovou jímku (např. kdy a kým měla být zbudována, zda se na jejím zbudování finančně podílel, v jakém období byla provozována, proč byla odstraněna apod.) a ani toto tvrzení nikterak nedoložil. Součástí spisového materiálu jsou sice doklady, podle kterých mělo docházet k odvozu odpadních vod z předmětného septiku, nicméně žalobce se z kontrolovaného období týkají pouze čtyři faktury (z 8 předložených), a to konkrétně ze dne 6. 8. 2020 ve výši 4 458 Kč (množství likvidovaných odpadních vod není uvedeno), ze dne 8. 10. 2020 ve výši 1 276 Kč (množství likvidovaných odpadních vod není uvedeno), ze dne 19. 4. 2022 ve výši 1 584 Kč za likvidaci 6 m³ odpadních vod a ze dne 20. 4. 2022 ve výši 4 455 Kč (množství likvidovaných odpadních vod není uvedeno). Je zcela zřejmé, že i kdyby předložené faktury představovaly částku za odvoz odpadních vod plného septiku, nemohou pokrýt celkové množství odpadních vod vyprodukovaných daným penzionem v kontrolovaném období. Představuje-li totiž částka 1 584 Kč likvidaci 6 m³ odpadních vod (viz faktura ze dne 19. 4. 2022), pak celková částka faktur týkajících se žalobce, by musela odpovídat likvidaci cca 45 m³ odpadních vod. To však zcela zřejmě nemůže korespondovat množství odpadních vod vyprodukovaných penzionem o kapacitě 50 osob v kontrolovaném období. Ke stejnému závěru by soud musel dospět i v případě zohlednění všech faktur předložených starostou obce Nově Hutě, respektive žalobcem. Tvrdí-li žalobce, že předmětný septik byl pravidelně vyvážen, bylo výlučně na

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

něm, aby své tvrzení prokázal. Za relevantní by soud považoval předložení příslušných faktur vázících se k celému kontrolovanému období a alespoň přibližně pokrývající množství odpadních vod vyprodukovaných předmětným penzionem, případně doklady o úhradě. Žalobce nic takového nepředložil, a to přestože k tomu byl vyzván (viz seznámení s podklady rozhodnutí a stanovení lhůty, do kdy může obviněný navrhopat důkazy, činit jiné návrhy a vykonávat právo se vyjádřit před vydáním rozhodnutí ve věci k podkladům rozhodnutí ze dne 30. 1. 2023, č. j. ČIŽP/42/2023/16). Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že předložený spisový materiál neskýtá podklad pro závěr, že by se předmětný septik měl alespoň po určitou část kontrolovaného období využívat jako bezodtoková jímka. Nakonec i obrana žalobce v průběhu správního řízení byla vystavěna na skutečnosti, že žalobce je pouze uživatelem kanalizační přípojky, nikoliv na tvrzení o bezodtokové jímnice. Výše uvedený závěr nemůže nic změnit žalobcem namítaný kolaudační souhlas, neboť tento není schopen jakkoliv zpochybnit zjištěný faktický skutkový stav. Pokud pak žalobce poukazuje na epidemii COVID, soud uvádí, že ani v tomto období žalobce nedisponoval povolením s nakládáním povrchovými vodami. V zahrnutí tohoto období do kontrolovaného období tak soud neshledal pochybení. Tvrzení, že v tomto období nevypouštěl odpadní vody, nebylo ze strany žalobce prokázáno. Žalobce sice poukazoval na zavření provozu, avšak zavření provozu, respektive ubytovacího zařízení nevylučuje vznik odpadních vod např. v důsledku správy a údržby předmětného penzionu. Nadto žalobce provozuje v předmětném penzionu i restaurační zařízení, které mohlo být v omezené formě fungovat i v předmětné době.

19. Soud doplňuje, že neprovedl výslech osob navržených žalobcem. Pokud jde o výslech žalobce, soud jej považoval za nadbytečný. Soudu není zřejmé, jaké nové skutečnosti nad rámec jeho sdělení v průběhu správního a soudního řízení by měla výpověď žalobce přinést. Žalobce soudu sdělil své stanovisko v žalobě. Dále žalobce navrhl výslech osob, které byly shledány vinnými ze zcela totožného přestupku jako žalobce. I v tomto případě má soud provedení výslechu za nadbytečné. Kdyby totiž tyto osoby disponovaly doklady o pravidelném vyvážení předmětného septiku, zajisté by je v příslušných řízeních předložily, to však neučinily. Konečně výslech Ing. Karla Veselého, jednatele společnosti Šumava INN Servis, s.r.o., není sám o sobě způsobilý doložit pravidelné vyvážení daného septiku, neboť z podkladů obsažených ve správním spisu je zřejmé, že ne všechny vývozy odpadních vod uvedená společnost zajišťovala (viz např. faktura 2021216, faktura č. 2019136 či faktura 2022500621).
20. Důvodným neshledal soud ani druhý žalobní bod, ve kterém žalobce rozporoval nesprávně zjištění objemu vypouštěných odpadních vod. K uvedené námitce soud akcentuje, že uvedení množství vypouštěných odpadních vod není zahrnuto ve výroku napadeného rozhodnutí. Údaj o množství vypouštěných odpadních vod je obsažen toliko v odůvodnění správních rozhodnutí, konkrétně přibližné množství vypouštěných vod bylo jednou z přitěžujících okolností při určení druhu a výměry trestu. Správními orgány zjištěné přibližné množství vypouštěných odpadních vod bylo považováno za velké množství. Soud ve způsobu, jakým ČIŽP odhadla množství vypouštěných odpadních vod, neshledal pochybení. Jestliže totiž správní orgány dospěly k závěru o nezbytnosti určit množství odpadních vod vypouštěných žalobcem, nezbylo jim než vyjít z § 125a odst. 7 vodního zákona upravujícího způsob zjištění odebraných vod. Žalobce totiž sám neprováděl evidenci množství odebrané vody a ani množství vypouštěných odpadních vod. Množství odebraných vod pak již ze své logiky musí řádově odpovídat množství vypouštěných odpadních vod. Na uvedeném závěru nic nemění skutečnost, že vyčerpaná voda byla využívána k napouštění bazénu, vířivky a zalévání

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

zahrady. V daném případě totiž nejde o přesné stanovení množství vypouštěných odpadních vod, ale o to zda toto množství lze považovat za velké, či nikoliv. K tomu postačí toliko stanovení řádového množství. Žalobcem namítané napuštění bazénu (kapacita dle sdělení žalobce 20 m³) a vířivky (kapacita dle sdělení žalobce 4 m³) představují jednorázové záležitosti, které zásadním způsobem nemohou ovlivnit řádové množství zjištěné vypouštěné vody. Stejně tak zalévání zahrady je sezónní záležitost, která ve srovnání s provozem penzionu s ubytovací kapacitou 50 lidí nemůže obstát. Ostatně žalobce ani neuvedl, jak velkou zahradu zalévá, tedy např. zda jsou vůbec splněny podmínky pro její zohlednění ve smyslu přílohy č. 12 vyhlášky. Tvrzení žalobce, že po dobu 10 měsíců byl provoz Penzionu Klostermann uzavřen, je irelevantní. ČIŽP pro výpočet množství vyprodukovaných odpadních vod použila počet ubytovaných osob za roky 2020, 2021 a 2022, zjištěný z písemně vedené knihy hostů. Tento způsob výpočtu přitom implicitně zohledňuje skutečnost, že předmětný penzion byl po určitou dobu uzavřen, a tudíž v něm nebyli žádní ubytovaní hosté. K tvrzení žalobce, že ne každý host se v restauraci stravuje, soud uvádí, že žalobce soudu nesdělil a rovněž nedoložil bližší údaje, na základě kterých by případně mohlo dojít ke korekci výpočtu. Za uvedeného stavu věci soudu nezbyvá, než zohlednit právě tu skutečnost, že každý ubytovaný host měl možnost se v předmětném penzionu stravovat. Pokud jde o tvrzení žalobce, že k likvidaci odpadních vod došlo ve větším množství, soud uvádí, že žalobce toto tvrzení nikterak nedoložil (viz výše). Ve prospěch žalobce nelze započítat ani veškeré množství likvidovaných odpadních vod, ke kterému došlo na základě předložených faktur (faktury předložené starostou obce jsou totožné s fakturami předloženými žalobcem), neboť žalobce nebyl jediným subjektem, který do septiku odpadní vody vypouštěl a který likvidaci odpadních vod hradil.

21. Přisvědčit nelze ani třetímu žalobnímu body, dle kterého byl odběr vzorků proveden procesně nesprávným způsobem. Předně soud zdůrazňuje, že skutečnost, že se žalobce dopustil porušení § 125a odst. 1 písm. b) ve spojení s § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona, tedy že nakládal s povrchovými vodami bez povolení, byla jednoznačně zjištěna a prokázána v průběhu kontroly dne 12. 5. 2022 (viz protokol zn. ZN/ČIŽP/42/1035/2022, včetně přiložené fotodokumentace). K předmětnému protokolu pak měl žalobce možnost se vyjádřit (viz oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 20. 7. 2022, zn. ZN/ČIŽP/42/12978/2022). Odebrání vzorků sloužilo toliko k ověření, že z předmětného septiku unikaly znečištěné odpadní vody. Odebrání vzorků a jejich výsledek nebyl správnými orgány žalobci vytýkán, neboť do předmětného septiku byly vypouštěny odpadní vody i od jiných subjektů. Zjištěné hodnoty tak nemohly být přičítány pouze k tíži žalobce. K tíži žalobce bylo při uložení výše sankce toliko zohledněno, že jednáním žalobce došlo k ohrožení (nikoliv poškození) zákonem chráněného zájmu (kvalita povrchových vod ve Vydrším potoce). Za situace, kdy výsledek odebraných vzorků nebyl žalobci kladen za vinu, je jeho námitka irelevantní. Toto tvrzení nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2006, č. j. 2 As 71/2005-34, na projednávaný případ nedopadá, a to vzhledem k odlišné skutkové situaci. Odběr vzorků nebyl rozhodný pro závěr o porušení § 125a odst. 1 písm. b) ve spojení s § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona (viz výše).
22. Rovněž čtvrtý žalobní bod, podle kterého není žalobce za projednávaný přestupek odpovědný, není oprávněným. Při posouzení uvedené námitky soud považoval za rozhodné, že podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona se daného přestupku dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami. Přestupku se tedy dopustí ta osoba, která s

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

vodami prokazatelně nakládá. Nakládáním s povrchovými nebo podzemními vodami je dle § 2 odst. 9 vodního zákona i vypouštění odpadních vod do nich. V projednávaném případě vypouštěl odpadní vody právě žalobce, jako provozovatel předmětného penzionu. Je to tedy právě žalobce, kdo je za porušení § 125 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona odpovědný, a to bez ohledu na to, kde je vlastníkem kanalizace a předmětného septiku. Žalobce má totiž nejbližší vztah k nemovitosti, která je zdrojem odpadních vod. Výše uvedené závěry jsou pak v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2017, č. j. 3 As 267/2016-23, který soud považuje za příslušný, na rozdíl od žalobcem namítaných rozsudků. Uvedený rozsudek se zabývá právě vypouštěním odpadních vod. V případě žalobcem uváděných rozsudků tomu tak není. Zbylé námitky uplatněné žalobcem v tomto žalobním bodě pak soud považuje s ohledem na výše uvedené irelevantními.

23. Konečně důvodným soud neshledal ani pátý žalobní bod, ve kterém žalobce tvrdil, že pokuta je nepřiměřeně vysoká a likvidační. V rámci tohoto žalobního bodu žalobce zopakoval námitky, které již soud vypořádal výše. Soud nepovažuje za účelné tyto námitky opětovně vypořádávat, a proto odkazuje na již shora uvedené. Jedná se zejména o námitky, že žalobce v kontrolovaném období odpadní vody nevypouštěl, že jímka byla pravidelně vyvážena, či že nedošlo k ohrožení prostředí povrchových vod apod. Tvrzení, že žalobci byla nedůvodně uložena pokuta vyšší než ostatním subjektům, nemá oporu v předloženém spisovém materiálu. Ze spisového materiálu vyplývá, že ČIŽP uložila pokuty všem subjektům, které vypouštěly odpadní vodu do předmětného septiku. Konkrétně vedle žalobce byly z přestupku podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona shledány vinnými Ing. arch. P. T., Společenství vlastníků jednotek domu č.p. 40 v Nových Hutích a obec Nové Hutě. Uvedeným subjektům pak byla sankce uložena v závislosti na množství odběru pitné vody, respektive vypouštěných odpadních vod. Protože žalobce vypouštěl největší množství odpadních vod, byla mu zcela logicky uložena pokuta nejvyšší. Ve výši 130 000 Kč byla uložena pokuta Společenství vlastníků jednotek domu č.p. 40 v Nových Hutích, neboť toto vypouštělo výrazně menší množství odpadních vod než žalobce (cca 235 m³). Obec Nové Hutě se na vypouštění odpadních vod podílela v podstatně menším rozsahu vůči žalobci (3 m³), byla jí tedy rovněž uložena pokuta v podstatně nižší výši (20 000 Kč). Obdobně v případě Ing. arch. T., která vypouštěla odpadní vody v třetinovém množství vůči žalobci, byla jí tak udělena sankce ve výši 1/3 žalobce. V uvedeném postupu správních orgánů soud neshledal žádné pochybení.
24. Soud ve shodě se správními orgány neshledal výši uložené sankce nepřiměřeně vysokou či likvidační. Předně soud zdůrazňuje, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí neztotožnil s úvahou ČIŽP při stanovení výše uložené sankce. Žalovaný za rozhodnou považoval skutečnost, že žalobce nevynaložil finanční náklady na řádné zlikvidování odpadních vod v kontrolovaném období v přibližném množství cca 687 m³, přičemž cena za likvidaci 1 m³ odpadních vod dle zjištění ČIŽP ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí činila 1 069 Kč. K přibližnému množství odpadních vod ve výši 687 m³ žalovaný dospěl v souladu s § 125a odst. 7 vodního zákona a po zohlednění likvidace odpadních vod, na které se žalobce podílel (viz strana 4 a 5 napadeného rozhodnutí). Žalobce tedy řádně zlikvidoval desítky m³ odpadních vod oproti stovkám m³ vyprodukovaných odpadních vod. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí uzavřel, že i kdyby žalobce byl schopný zajistit likvidaci odpadních vod za poloviční částku, než je likvidace účtována nyní, jednalo by se o částku ve výši 300 000 Kč. Soud v úvaze žalovaného vycházející při stanovení výše sankce z hrubé výše nákladů na likvidaci přibližného množství žalobcem vyprodukovaných odpadních vod

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

neshledal nic nezákonného. V tomto případě totiž lze zohlednit obecnou právní zásadu, podle které nikdo nemůže mít prospěch ze své vlastní nepoctivosti.

25. Žalobce v průběhu správního řízení vyvozoval likvidační výši pokuty toliko ze skutečnosti, že jeho hospodářský výsledek za rok 2020 činil 37 227 Kč a za rok 2021 ztrátu 34 795 Kč, což dokládal příslušnými daňovými přiznáními. V rámci soudního řízení žalobce předložil daňové přiznání za rok 2022, dle kterého činil jeho hospodářský výsledek v roce 2022 částku 98 490 Kč. Dle názoru soudu závěr o likvidační výši pokuty nelze vystavět toliko na hospodářském výsledku přechodných let. Hranice rizika likvidačního charakteru pokuty je nutno posuzovat případ od případu, přičemž při ne zcela zjevném riziku leží nutnost procesní aktivity právě na straně účastníka, aby *„projevil svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech“* (viz usnesení rozšířeného Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2023, č. j. 1 As 140/2023-36). Žalobce k prokázání svého tvrzení doložil toliko daňová přiznání, která však dle soudu nejsou schopna likvidační charakter výše uložené sankce doložit. Daňová přiznání totiž uceleně nic o osobních a majetkových poměrech žalobce nevypovídají. Bližší údaje o svých osobních a majetkových poměrech žalobce nesdělil, ač tak bylo výlučně na něm. Není tak např. znám majetek žalobce, případně výše jeho závazků. Za uvedeného stavu věci žalovaný nepochybil, když v rámci vypořádání námitek o likvidační výši sankce odkázal na výši příjmů žalobce. Výše příjmů žalobce je cca řádově vyšší než uložená sankce. Na výše uvedeném závěru nemohou nic změnit nálezy Ústavního soudu a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na které žalobce poukazoval v podané žalobě. Bez sdělení a doložení konkrétních osobních a majetkových poměrů žalobce nelze dospět k závěru o likvidační výši uložené pokuty.
26. Soud má za to, že v projednávaném případě nejsou splněny podmínky § 125l odst. 1 vodního zákona. Předně žalobce žádná faktická opatření k odstranění následků porušení své povinnosti nepřijal a ani nevynaložil. K zaslepení předmětného septiku bylo přistoupeno ze strany ČIŽP. Pokud pak jde o žalobcem namítané stavební povolení na stavbu čističky odpadních vod, pak žalobce v průběhu správního řízení předložil toliko oznámení o zahájení stavby ze dne 6. 6. 2022, ze kterého vyplývá, že stavebníkem je společnost Šumava INN servis, s.r.o., IČO: 24774391. Výše nákladů, respektive podílu žalobce na výstavbě předmětné čističky z uvedených podkladů nevyplývá a žalobce je ani nikterak nedoložil. Bylo však výlučně na žalobci, aby své tvrzení doložil, neboť je to právě on, kdo se aplikace předmětného ustanovení dovolává. Za uvedeného stavu věci nelze než konstatovat, že součástí spisového materiálu nejsou žádné podklady, na základě kterých by správní orgány nebo soud mohl učinit závěr o nepřiměřené tvrdosti uloženého trestu vzhledem k nákladům na učiněná opatření.
27. K návrhu žalobce na moderaci výše pokuty soud uvádí, že podle § 78 odst. 2 s. ř. s. může soud upustit od potrestání nebo uložený trest za přestupek snížit, pakliže byl uložen trest zjevně nepřiměřený. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012 - 23, *„Smyslem a účelem moderace totiž není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zohlednitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce“*. O takový případ se však v dané věci nejedná. Žalobci byla uložena pokuta ve výši, která nevybočuje z mezí stanovených zákonem (pokuta uložená žalobci dosahuje cca 5 % maximální možné výše), je přiměřená okolnostem projednávaného případu

a je způsobilá splnit svůj účel. Správní orgány při ukládání výše pokuty odpovídajícím způsobem přihlédly ke všem kritériím stanoveným přestupkovým zákonem při ukládání sankce a svoji úvahu odpovídajícím způsobem odůvodnily. Podmínky pro její snížení, či dokonce upuštění od jejího uložení proto v nyní projednávané věci nebyly splněny.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

28. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl pro nedůvodnost.
29. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 30. května 2024

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.